

[Argentiinan] Laki sukupuoli-identiteetistä

Buenos Aires, 30 marraskuuta.

Hyväksytty Argentiinan senaatissa 8 toukokuuta 2012

1§ Oikeus sukupuoli-identiteettiin

Kaikilla ihmisillä on oikeus,

- a) siihen, että heidän sukupuoli-identiteettinsä tunnustetaan,
- b) henkilökohtaiseen kehittymiseen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti,
- c) tulla kohdelluksi sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti ja erityisesti saada henkilöpapereihinsa etunimi tai -nimet, kuva ja sukupuoli sen mukaisina.

2§ Määritelmä

Sukupuoli-identiteetti on henkilön oma sisäinen ja yksilöllinen kokemus omasta sukupuolestaan, joka voi vastata tai olla vastaamatta syntymässä asetettua sukupuolta. Tämä pitää sisällään myös henkilön kokemuksen kehostaan. Sukupuoli-identiteetti saattaa edellyttää henkilön oman tahdon mukaisesti kehon ulkonäön tai toiminnan muuttamista lääkityksellä, kirurgisin toimenpitein tai muulla tavoin. Se pitää sisällään myös muun sukupuolen ilmaisun kuten pukeutumisen, puhutavan ja kehollisen ilmaisun.

3§ Toteuttaminen

Kaikki ihmiset voivat vaatia että rekisteröityä sukupuolta muutetaan mukaan lukien nimen ja valokuvien muuttaminen silloin, kun ne eivät ole henkilön sukupuoli-identiteetin mukaisia.

4§ Vaatimukset

Kaikkien, jotka haluavat, että rekisteröityä sukupuolta muutetaan ja että heidän etunimensä ja kuvansa vaihdetaan tämän lain mukaisesti, tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Todistaa, että hakija on saavuttaneet kahdeksantoista (18) vuoden minimi-ään lukuunottamatta tämän lain 5§ mukaista poikkeusta.
2. Toimittaa kansalliselle henkilörekisteriviranomaiselle tai sen alueelliseen toimistoon hakemus, jossa hakija toteaa kuuluvansa tämän lain soveltamisen piiriin ja pyytää syntymätodistuksensa muuttamista rekisterissä sekä uutta kansallista henkilökorttia alkuperäisen kortin numerolla.
3. Ilmoittaa uusi etunimi, jolla hakija haluaa tulla rekisteröidyksi.

Ei ole missään tapauksessa tarpeen osoittaa hakijan läpikäyneen mitään osittaista tai kattavaa sukupuolenkorjausleikkausta, hormonihoitoa tai mitään muutakaan psykologista tai lääketieteellistä hoitoa.

5§ Alaikäiset

Kahdeksaatoista (18) vuotta nuorempien laillisten edustajien tulee tehdä 4§ mukainen hakemus heidän puolestaan. Hakemukseen tulee sisältyä alaikäisen suostumus ja sitä tehtäessä tulee ottaa huomioon lapsen kehitys ja etu siten, kun ne on ilmaistu lasten oikeuksien julistuksessa ja laissa 26061 tyttöjen, poikien ja nuorten kattavasta suojelusta ja oikeuksista. Lapsiasiain lakimiehen tulee avustaa alaikäistä lain 26061 27§ mukaisesti.

Milloin joku lapsen laillisista edustajista ei anna suostumustaan tai sen saaminen on muutoin mahdotonta, on mahdollista turvautua oikeuskäsittelyyn, jossa asiasta vastaava tuomari tekee päätöksen asiassa ottaen huomioon lapsen kehityksen ja edun siten kuin ne on ilmaista lasten oikeuksien julistuksessa ja laissa 26061 tyttöjen, poikien ja nuorten kattavasta suojelusta ja oikeuksista.

6§ Toimenpiteet

Kun 4§ ja 5§ vaatimukset on täytetty, hakemuksen käsittelijä ilmoittaa asiasta, ilman mitään muita lakiin tai hallintoon liittyviä toimia, siihen henkilörekisteriin, johon alkuperäinen syntymätodistus on talletettu minkä jälkeen tämä antaa uuden edellä mainitus muutoksen sisältävän syntymätodistuksen ja uuden kansallisen henkilökortin uuden rekisteröidyn sukupuolen ja nimen mukaisesti. Uudessa syntymätodistuksessa ja sen perusteella annetussa kansallisessa henkilötodistuksessa on kielletty viitata millään tavoin tähän lakiin.

Tämän lain mukaiset toimenpiteet rekisteritietojen muuttamiseksi ovat maksuttomia, henkilökohtaisia eivätkä ne vaadi asiamiehen tai asianajajan käyttämistä.

7§ Vaikutukset

Sukupuolen ja etunimen tai -nimien muuttaminen luo oikeuksia kolmansiin osapuoliin nähden siitä alkaen, kun ne on ensimmäisen kerran merkitty rekisteriin.

Muutokset eivät muuta henkilön lainmukaisia oikeuksia tai velvollisuuksia, joita henkilöllä oli ennen muutosten kirjaamista eivätkä myöskään perheoikeuden eri tasoisten ja asteisten säännösten mukaan syntyneitä perhesuhteita adoptio mukaan lukien.

Henkilöä tunnistettaessa henkilön kansallisen henkilötodistuksen numero on etusijalla suhteessa henkilön etunimeen tai ulkonäköön verrattuna.

8§

Tämän lain mukaisesti muutettuja rekisterimerkintöjä voi niiden täytäntöönpanon jälkeen muuttaa vain lainmukaisin valtuuksin.

9§ Salassapito

Alkuperäinen syntymätodistus on vain niiden saatavilla, joilla on asianomaisen valtuutus tai jotka esittävät kirjallisen ja hyvin perustellun lain mukaisen valtuutuksen.

Sukupuolen muutosta ja etunimen vaihdosta ei koskaan julkisteta paitsi asianomaisen suostumuksella. Tämän lain mukaisissa tapauksissa ei laadita lain 18248 17§ mukaista kuulutusta sanomalehtiin.

10§ Ilmoitukset

Kansallinen henkilörekisteriviranomainen toimittaa tiedon muutoksista rikosrekisteriin, äänioikeutettujen rekisteriin äänioikeusluetteloiden korjaamiseksi sekä muille viranomaisille tämän lain säännösten mukaisesti mukaan lukien ne viranomaiset, joilla saattaa olla tietoa asianosaisiin liittyvistä varotoimista.

11§ Oikeus maksuttomaan henkilökohtaiseen kehitykseen

Kaikilla yli kahdeksantoistavuotiailla (18) tulee tämän lain 1§ mukaisesti ja sen varmistamiseksi että heidän kokonaisvaltainen terveytensä turvataan olla pääsy osittaiseen tai kattavaan kirurgiseen korjaukseen ja/tai hormoonihoitoon kehon korjaamiseksi sukupuolielimet mukaan lukien heidän oman sukupuoli-identiteettinsä mukaiseksi ilman minkäänlaista juridista tai hallinnollista lupamenettelyä. Kattavan hormoonihoidon saamiseksi ei ole tarpeen ilmaista minkäänlaista halua osittaiseen tai kattavaan sukupuolenkorjaukseen kirurgian keinoin. Molemmissa tapauksissa ainut vaatimus on henkilön tietoon perustuva suostumus.

Alaikäisten suostumus saadaan 5§ periaatteiden ja vaatimusten mukaisesti. Kun on kyse osittaiseen tai kattavaan sukupuolenkorjaukseen tähtäävästi kirurgiasta, edellisen lisäksi myös alueen lainmukaisten lakiviranomaisten tulee ilmaista suostumuksensa ottaen huomioon lapsen kehityksen ja edun lastenoikeuksien julistuksen ja lain 26061 tyttöjen, poikien ja nuorten kattavasta suojelusta ja oikeuksista mukaisesti. Viranomaisten tulee ilmaista kantansa 60 päivän kuluessa siitä, kun heidän suostumustaan pyydettiin.

Julkisen terveydenhoidon toimeenpanijoiden tulee siitä riippumatta olivatpa kyseessä valtion, yksityisen sektorin tai ammattiyhdistysten ylläpitämät sairausvakuutusjärjestelmät, turvata keskeytyksettä tämän lain tunnustamat oikeudet. Kaikki tässä laissa käsitellyt lääketieteelliset toimenpiteet sisältyvät pakolliseen sairausvakuutukseen (Eli näistä ei koidu ylimääräisiä kustannuksia yksityisen tai ammattiliittojen sairausvakuutuksen piirissä oleville) tai mihin hyvänsä näitä viranomaisten päätöksellä tulevaisuudessa korvaavaan sairausvakuutukseen.

12§ Asianmukainen kohtelu

Henkilön omaksumaan sukupuoli-identiteettiä tulee kunnioittaa erityisesti sellaisten tyttöjen, poikien ja nuorten kohdalla, jotka käyttävät eri etunimeä kuin mikä on merkitty heidän kansallisiin henkilötodistuksiin. Asianomaisen sitä halutessa omaksuttua etunimeä tulee käyttää kutsuttaessa, kirjattaessa, arkistoidessa, puhuteltaessa ja kaikissa muissa tilanteissa ja palveluissa niin julkisella kuin yksityisellä sektorillakin.

Kun tilanteen luonne vaatii kirjaamaan tietoa kansalliseen henkilöltodistukseen, tulee käyttää järjestelyä, joka pitää sisällään henkilöiden etunimien alkukirjaimet, sukunimet kokonaisuudessaan, syntymäajan sekä todistuksen numeron, joihin lisätään henkilöiden sukupuoli-identiteettinsä pohjalta valitsemat etunimet, mikäli asianomaiset niin haluavat. Tilanteissa, joissa henkilö tulee nimetä julkisesti, tulee käyttää vain henkilön itsensä valitsemaan etunimeä niin että henkilön omaksumaa sukupuoli-identiteettiä kunnioitetaan.

13§ Toimeenpano

Jokaisen normin, säännöksen ja menettelytavan tulee kunnioittaa ihmisoikeutta sukupuoli-identiteettiin. Yksikään normi, säännös tai menettelytapa ei saa rajoittaa, kaventaa, sulkea pois tai mitätöidä oikeutta sukupuoli-identiteettiin ja kaikkia normeja tulee aina tulkita ja panna toimeen tavalla, joka edistää tämän oikeuden toteutumista.

14§

Lain 17132 19§ 4 momentti kumotaan (Tämä 1967 laki sääntelee lääkärin, hammaslääkärin ja niitä avustavien ammattien harjoittamista. Kumottu säännös kielsi lääkäreitä suorittamasta ilman laillista lupaa lääketieteellisiä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat sairaan henkilön sukupuolta.)

15§

Tämän lain hyväksyminen tulee ilmoittaa toimeenpanovallalle.

Tarkistamaton suomenkielinen käännös 13.10.2012 © Trasek ry

Käännös on tehty GATEn englanninkielisen käännöksen pohjalta.

<http://globaltransaction.files.wordpress.com/2012/05/argentina-gender-identity-law.pdf>

Alkuperäinen espanjankielinen laki Argentiinan senaatin sivuilta

http://www.senado.gov.ar/web/proyectos/verExpe.php?origen=CD&tipo=PL&numexp=75/11&nro_comision=&tConsulta=4